

EKONOMKA MARKÉTA ŠICHTAŘOVÁ: KDYŽ PENÍZE JSOU ŠPINAVÉ

- CZ24 News | 10. prosince 2020

EU: Pamatujete si, jak se kvůli emisím a zelené politice nařídilo přimíchávání biopaliv do pohonných hmot? A jak tehdy panovala v podstatě celoevropská politická shoda, že je to tak „správně“?

A jak se pak od toho začalo zase tiše, bez velké publicity, ustupovat, protože se ukázalo, že to nadělá ekologicky víc škody než užitku?

Tak vězte, že v naší natvrdlé Evropě lze dokonce i do stejné řeky vstoupit dvakrát. Německo od 1. ledna 2021 začne vybírat miliardy na takzvané uhlíkové dani od těch, kteří – dle soudu německé vlády – svým způsobem života i podnikání nejvíc „zatěžují“ životní prostředí emisemi. Vybrané peníze pak budou přerozděleny na podporu investic do „bezemisních“ či „nízkoemisních“ technologií. Cílem má být, aby se Německo stalo do třiceti let klimaticky neutrální.

Jestliže kdysi u podpory biopaliv (minimálně mezi politiky) panovala shoda, že to tak je „správné“, tentokrát zase až tak velká shoda jako tehdy nepanuje na tom, že „bezemisní“ ekonomika je ekologicky dobrým nápadem. Tenhle nápad tlačí politici bez technického vzdělání. Prakticky všichni technicky vzdělaní odborníci včetně lidí z automobilek se shodují, že pokus o ryze elektrická auta je pitomost, že auta mají nejspíš budoucnost mnohem variabilnější než jen elektrina, velké naděje vkládají do vodíkového pohonu, který ovšem politici naprosto ignorují.

Tím vším chci říct, že představy politiků o tom, co je „správné“, co „ztěžuje prostředí“, jsou hloupé, nevzdělané, povrchní. Chytili se líbivého a politicky dobře znějícího konceptu. Ale rozumu v tom konceptu moc není. Politici umí jediné: Rozhodovat o přerozdělování hodnot, které nevytvořili, na projekty, které neumí uskutečnit, jen je umí přikázat. Přerozdělování bohatství má pro ně prioritu před tvorbou bohatství. Jenomže tím, že odejmou hodnoty těm, kdo je umí vytvořit, a přerozdělí je tam, kde je umí pouze utratit, nutně musejí soustavně snižovat schopnost ekonomiky tyto hodnoty generovat.

Evropa již spadla do socialismu, tohle již kapitalismus není. A jako každý socialismus, i tento zajde na neefektivitu, bude spolknut nějakým jiným, ekonomicky efektivnějším systémem. Asijským. A Asiaté si s (rádoby)ekologií moc vrásky dělat nebudou. Takže až ten náš neefektivní ekonomický systém, který jsme si sami svou hloupostí zničili, bude spolknut tím asijským, znovu se vrátíme k oné údajné neekologičnosti, v jejímž jménu jsme se předtím zničili. Jednoduché jak facka.

A ačkoli je to těžko představitelné, zelená politika začala ovlivňovat už i centrální banky a finanční trhy. Tedy to poslední místo, které by touhle ideologií mělo být zmrzačeno. Dřív se dluhopisy dělily na bonitní a prašivé. Bonitní byly spojeny s nízkým rizikem a nízkým výnosem. Prašivé byly rizikové a slibovaly potenciálně vysoký výnos, pokud jejich emitent ještě před splacením nezbankrotuje.

Dneska je všechno jinak. Dluhopisy se začaly dělit na čisté a špinavé. Čisté jsou ty, které financují údajně ekologické, bezemisní projekty. Špinavé jsou ty, které slouží k financování údajně neekologické výroby či výrobků přinášejících emise.

Ptáte se, jaký nesou které z nich výnos a jaké riziko? Ha, myslíte snad, že dneska taková „marginálie“ jako výnos či riziko ještě někoho zajímá? Dneska se hraje na emise či ne-emise. A pokud by to někdo náhodou nepoznal, víc sarkasticky už to říct neumím. Protože pochopitelně o peníze, výnos a riziko jde ve financích vždy v první řadě, a jakmile o ně přestane jít, nejsou to finance, nýbrž socialistická dystopie.

Prvním příkladem takového ekonomicky neracionálního jednání v Evropě je Evropská investiční banka, která hodlá zastavit financování nových energetických projektů závislých na fosilních palivech. Do tohoto záměru ale vstoupila krize z roku 2020, takže je ve hvězdách, zda banka bude na tomto plánu trvat.

Nicméně i nová šéfka ECB Ch. Lagardeová signalizuje, že se ECB bude tomuto tématu věnovat a rozlišovat čisté a špinavé dluhopisy. V září 2019 řekla v Evropském parlamentu: *„Osobně si myslím, že každá instituce by měla riziko klimatických změn a ochranu životního prostředí řadit mezi klíčové body svého poslání.“*

Tím se otevřel nový problém, totiž že by vedení banky podporující „neekologické“ investice mohlo být považováno za špatného hospodáře a podle toho by s ním soud mohl naložit. Bankéři tedy nebudou hodnoceni podle toho, jestli zhodnocují peníze, ale i podle toho, zda podporují politicky schválené projekty. Je ale správné, když banka rozhoduje nikoli podle zisku a rizika, ale podle politického zadání? A co když se politici po volbách vymění?

Ideologům se tak do řízení firem podařilo vložit nový pojem, a to klimatické riziko firmy. Vycházejí přitom z teorie, že zákazník údajně vyžaduje produkt příznivý klimatu. To se logicky projevuje i v novém marketingu a celkovém vymývání mozků moderní společnosti. Podle průzkumu pro německou veřejnoprávní televizi ARD si 63 % Němců myslí, že ochrana klimatu by měla mít přednost před hospodářským růstem.

Na druhou stranu je ale třeba upozornit, že ne všichni centrální bankéři sdílí názor, že tu jsou od toho, aby zachraňovali planetu před přehřátím. Proti se staví třeba šéf Deutsche Bundesbank Jens Weidmann. Podle něj je klima otázkou pro politiky a nikoli pro centrální bankéře, s čímž jednoznačně souhlasím. Ke kritice se přidávají i další bankéři, kteří tvrdí, že není jasné, co je a co není udržitelná politika. Jako příklad uvedl šéf Deutsche Bank Christian Sewing financování jaderné energie. Ta je u nás obvykle považována za zelenou, ale v Německu tomu tak není. Ukazuje se tak rozpor mezi fyzikou a ideologií, což rozhodně do bankovníctví nepatří.

Pro naše peníze se tak rýsuje další úskalí. Nejenže není kam investovat, protože rizika byla zamaskována a výnosy jsou extrémně nízké, nebo dokonce záporné, ale navíc ještě mnohé dosavadní investice budou ideologickou regulací znemožněny jako „špinavé“.

Tento text cituje pasáže z knihy Šichtařová & Pikora: Jak nepřijít o peníze (2020)

Autor: Markéta Šichtařová

Zdroj: <https://pravyprostor.cz>